

Asia: VN/23585/2023

Lausuntopyyntö yleisen tietosuoja-asetuksen toimivuudesta ja sen soveltamiseen liittyvistä kokemuksista

Lausunnonantajan lausunto

Mitkä ovat olleet yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamiseen liittyvät merkittävimmät hyödyt ja haasteet?

EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen hyötynä pidämme sitä, että asetus on lisännyt tietoisuutta tietosuojasta ja vaikuttanut siihen, että henkilötietojen käsittelyyn kiinnitetään aiempaa enemmän huomiota.

Yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamiseen liittyvänä haasteena on asetuksen vaikeaselkoisuus, tulkinnanvaraisuus ja lukuisat sisäiset viittaukset. Tietosuoja-asetuksen hyvä hallinta edellyttää erityistä perehtyneisyyttä. Taloyhtiöiden osalta tämä tarkoittaa sitä, että taloyhtiöiden johtohenkilöt (hallitusten jäsenet ja isännöitsijät) ovat tarvinneet asiantuntija-apua ja ohjeistusta tietosuojavelvoitteiden asianmukaiseksi täyttämiseksi. Asetuksen yleisluonteisen kirjoitustavan vuoksi taloyhtiöissä on ollut epävarmuutta asetuksen oikeasta tulkinnasta ja soveltamisesta liittyen mm. tallentavaan kameravalvontaan, tallentaviin lukitusjärjestelmiin, asuinhuoneistojen valokuvaamiseen ja taloteknisten järjestelmien keräämiin olosuhdetietoihin.

Onko tietosuojalaki koettu yleisesti toimivaksi? Minkälaisia haasteita sen soveltamisessa on ilmennyt?

-

Onko yleisen tietosuoja-asetuksen mahdollistamaa sääntelyliikkumavaraa käytetty EU:ssa ja Suomessa tarkoituksenmukaisella tavalla? Jos ei, miten ja minkälaisia tilanteita varten tietosuoja-asetuksen sääntelyliikkumavaraa tulisi käyttää eri tavoin kuin on tehty?

-

Millä toimialoilla yleistä tietosuoja-asetusta on pantu täytäntöön tehokkaasti ja onnistuneesti huomioiden asetukselle asetetut tavoitteet edistää rekisteröityjen oikeuksien ja vapauksien toteutumista sekä edistää tiedon vapaata liikkuvuutta EU-alueella?

-

Minkälaisia haasteita on ilmennyt yleisen tietosuoja-asetuksen ja kansallisen lainsäädännön tai muun EU-lainsäädännön yhteensovittamisessa eri soveltamistilanteissa?

-

Onko eri jäsenvaltioiden tietosuojalainsäädäntöjen eroavaisuuksiin ja täytäntöönpanoon liittyen tunnistettu haasteita? Jos on, minkälaisia haasteita?

-

Ovatko Euroopan tietosuojaneuvoston antamat ohjeet auttaneet käytännön soveltamistilanteisiin liittyvien ratkaisujen tekemisessä? Mitä yleisen tietosuoja-asetuksen tulkintaa koskevia ohjeita vielä tarvittaisiin?

-

Onko edustamanne organisaatio ollut mukana laatimassa yleisen tietosuoja-asetuksen 40 artiklan mukaisia käytännesääntöjä tai harkinnut niiden laatimista? Mitkä ovat käytännesääntöjen laatimiseen liittyviä merkittävimpiä hyötyjä ja haasteita?

-

Onko yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanoon liittyvä seuraamusjärjestelmä Suomessa tehokas ja tarkoituksenmukainen? Mitä merkittävimpiä hyötyjä ja haasteita seuraamusjärjestelmään liittyy?

-

Ovatko yleisen tietosuoja-asetuksen kansainväliset tiedonsiirtomekanismit toimivia vai tulisiko niitä kehittää edelleen ja miten niitä tulisi kehittää edelleen? Mitkä ovat olleet kansainvälisiin tiedonsiirtoihin liittyvät merkittävimmät hyödyt ja haasteet?

-

Onko yleisen tietosuoja-asetuksen ns. laajennettu alueellinen soveltamisala, joka kattaa myös EU:n markkinoilla toimivien kolmansien maiden toimijoiden suorittaman henkilötietojen käsittelyn, toiminut tarkoituksenmukaisella tavalla? Olisiko yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanoon liittyvää yhteistyötä kolmansien maiden kanssa tarpeen kehittää ja miten?

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen I lukuun – Yleiset säännökset

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen II lukuun – Periaatteet

Tietosuojaperiaatteiden kirjaaminen asetukseen on näkemyksemme mukaan hyvä asia.

Käsittelyn lainmukaisuutta koskevien käsittelyperiaatteiden osalta etenkin oikeutetun edun sisältö on tulkinnanvarainen. Esitämme, että sen sisältöä täsmennettäisiin esimerkein ennakkoneuvonnan puitteissa. Lisäksi mainittuun käsittelyperusteeseen liittyvän ns. tasapainotestin tekemisvelvoite ja sen dokumentointi eivät avaudu asetusta lukemalla sellaiselle henkilölle, joka ei ole syventynyt

tietosuojasioiden. Käytännössä taloyhtiön hallituksilla ei ole riittävästi osaamista tasapainotestien tekemiseen ja dokumentointiin. Näin ollen käytännössä merkittävään asemaan nousee isännöitsijän ja isännöintitoimiston tietosuojasaaminen.

Kommentit yleisen tietosuojasetuksen III lukuun – Rekisteröidyn oikeudet

Tietosuojasetuksen 21 artiklan mukaan rekisteröidyllä on oikeus henkilökohtaiseen erityiseen tilanteeseensa liittyvällä perusteella milloin tahansa vastustaa häntä koskevien henkilötietojen käsittelyä, kun henkilötietojen käsittelyperusteena on rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettu etu. Käytännössä on esiintynyt epäselvyyttä siitä, mitä henkilökohtaiseen erityiseen tilanteeseen liittyvällä perusteella tarkoitetaan.

Kommentit yleisen tietosuojasetuksen IV lukuun – Rekisterinpitäjä ja henkilötietojen käsittelijä

On hyvä, että asetuksessa edellytetään kirjallista sopimista henkilötietojen käsittelystä. Nykyisen sääntelyn perusteella henkilötietojen käsittelysopimukset ovat kuitenkin sisällöltään varsin raskaita, jos kyse on yksittäisestä henkilötiedosta tai yksittäisestä henkilötietoryhmästä. Olemme edesauttaneet asetuksen noudattamista jäsenistömme osalta esimerkkityökaluin, kuten henkilötietojen käsittelyä koskevin sopimusliitemallein. Lisäksi ammatti-isännöitsijän rooli on merkittävä taloyhtiön tietosuojasioiden hoitamisessa.

Kommentit yleisen tietosuojasetuksen V lukuun – Henkilötietojen siirrot kolmansiin maihin tai kansainvälisille järjestöille

-

Kommentit yleisen tietosuojasetuksen IV lukuun – Riippumattomat valvontaviranomaiset

Tietosuojavaltuutetun toimistolla on nähdäksemme ollut valitettavan rajalliset resurssit edistää ennakkolaisen neuvonnan muodossa rekisterinpitäjien ja henkilötietojen käsittelijöiden tietämystä niille tietosuojasetuksessa säädetyistä velvollisuuksista. Tietosuojavaltuutetun toimiston resurssit ovat kohtuudella riittäneet valvontatehtävien hoitamiseen. Pidämme tärkeänä, että resurssit riittävät myös muuhun, eli ennakkolaiseen neuvontaan. Pidämme erinomaisena, että kiinteistö- ja rakennusalan asioiden tietosuojayhteistyötä on pystytty jatkamaan vuosien tauon jälkeen Tietosuojavaltuutetun toimiston kanssa ja että ennakkoneuvontaa on sen kautta odotettavissa lähitulevaisuudessa mm. taloyhtiöiden kannalta tärkeistä tietosuojakysymyksistä.

Kommentit yleisen tietosuojasetuksen VII lukuun – Yhteistyö ja yhdenmukaisuus

-

Kommentit yleisen tietosuojasetuksen VIII lukuun – Oikeussuojakeinot, vastuu ja seuraamukset

-

Kommentit yleisen tietosuojasetuksen IX lukuun – Tietojenkäsittelyyn liittyviä erityistilanteita koskevat säännökset

-

Anttila Minna
Suomen Kiinteistöliitto ry